

อาหารแห่งอนาคต

กฎแห่งการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารที่ยั่งยืน

14 ก.พ. 2568

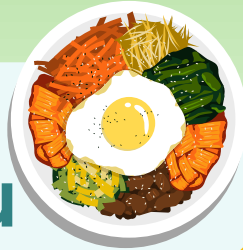
วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์

นิยาม ‘อาหารแห่งอนาคต’

อาหารแห่งอนาคต หรือ Future Food เป็นแนวคิดการผลิตอาหารรูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ โดยมุ่งเน้นความปลอดภัย ความยั่งยืน และคุณค่าทางโภชนาการ นวัตกรรมเหล่านี้กำลังเปลี่ยนโฉมอุตสาหกรรมอาหารทั่วโลก

Functional Food

อาหารฟังก์ชัน

อาหารที่มีสารอาหารหรือสารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ เช่น อาหารที่ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกัน หรือชะลอความเสื่อมของร่างกาย

ตัวอย่าง:

- โยเกิร์ตโพรไบโอติก
- นมเสริมแคลเซียม
- ไข่ไก่เสริมโอเมก้า-3
- เครื่องดื่มเกลือแร่

Medical Food

อาหารทางการแพทย์

อาหารที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับผู้ป่วยหรือผู้ที่ต้องการโภชนาการพิเศษ

ตัวอย่าง:

- อาหารทางสายยางสำหรับผู้ป่วย
- อาหารสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน
- อาหารสำหรับผู้ป่วยโรคไต
- อาหารทดแทนมื้ออาหารสำหรับควบคุมน้ำหนัก

Novel Food

อาหารใหม่

อาหารที่ผลิตขึ้นด้วยนวัตกรรมใหม่ การใช้นาโนเทคโนโลยี หรือการผลิตโปรตีนจากพืช

ตัวอย่าง:

- เนื้อจากพืช (Plant-based meat)
- เนื้อเทียมจากแมลง (Insect-based protein)
- เนื้อสัตว์ที่เพาะเลี้ยงในห้องปฏิบัติการ (Cultured meat)
- อาหารจากสาหร่าย

Organic Food

อาหารอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ผลิตหรือแปรรูปโดยไม่ใช้สารเคมี และไม่ตัดแต่งพันธุกรรม เน้นคุณภาพและความปลอดภัย

ตัวอย่าง:

- พักและผลไม้อินทรีย์
- เนื้อสัตว์จากฟาร์มอินทรีย์
- นมและผลิตภัณฑ์จากนมอินทรีย์
- ข้าวอินทรีย์

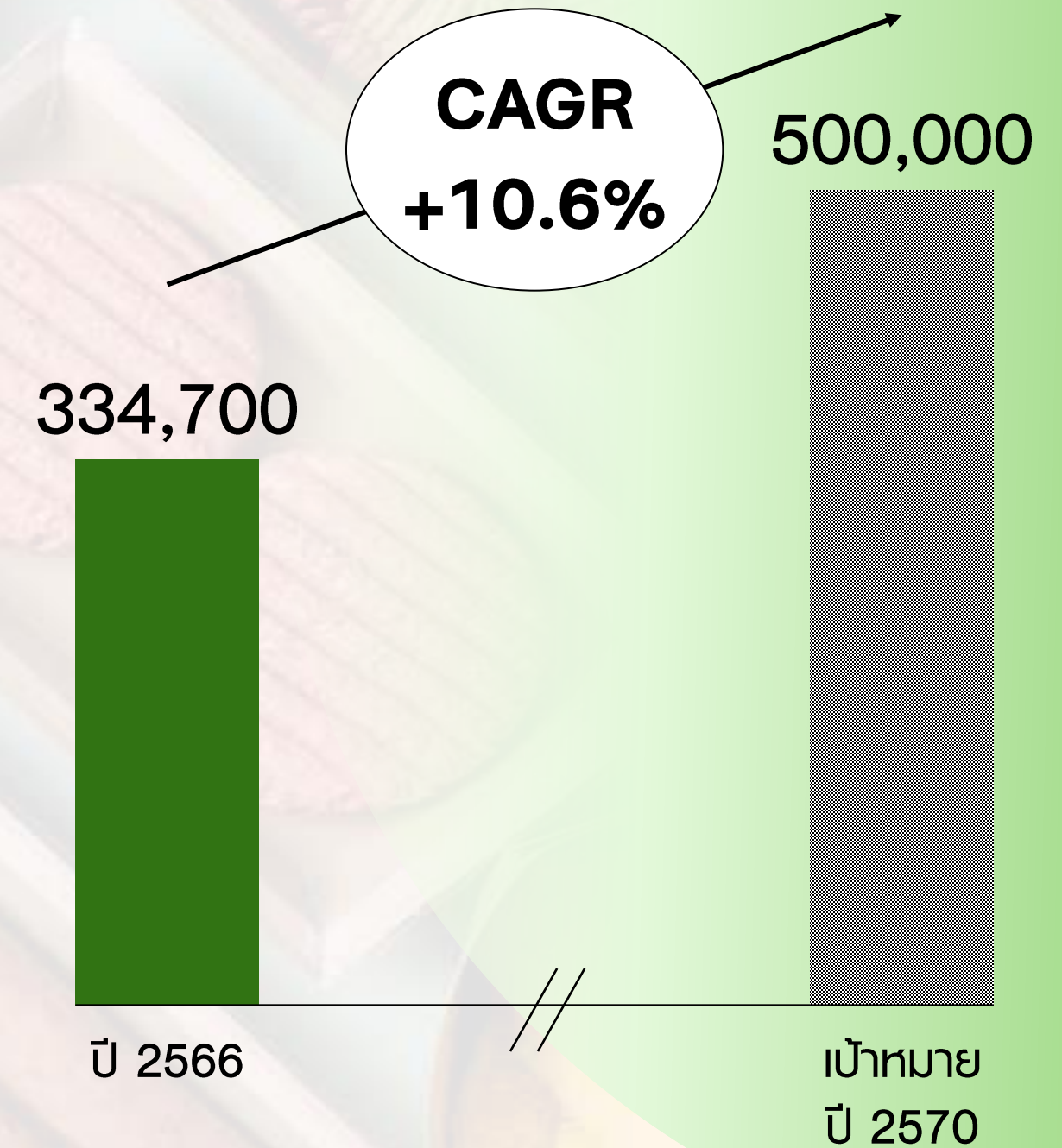

มูลค่าตลาดของ ‘อาหารแห่งอนาคต’

■ มูลค่าตลาด (ล้านบาท)

อุตสาหกรรม Future Food ของไทยในปี 2566 มีมูลค่ารวม 334,700 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ และโปรตีนทางเลือก ซึ่งมีแนวโน้มการส่งออกที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และถูกยกย่องระดับความสำคัญขึ้นเป็น New Growth Engine ของประเทศ ด้วยศักยภาพนี้ รัฐบาลจึงตั้งเป้าสร้างมูลค่าเพิ่มให้ถึง 500,000 ล้านบาท ภายในปี 2570 โดยมุ่งเน้นการพัฒนา 3 ด้าน คือ การต่อยอดอุตสาหกรรม การวิจัยและพัฒนา และการพัฒนาตลาด ซึ่งจะต้องมี 3 จุดสำคัญ คือ มีประโยชน์และปลอดภัยต่อสุขภาพ มีกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม และ ตอบโจทย์ความยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้มีความสำคัญ เนื่องจากตอบสนองต่อแนวโน้มผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพมากขึ้น รองรับการเข้าสู่สังคมสูงอายุของไทย สร้างความมั่นคงทางอาหาร และสนับสนุนเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

เทคโนโลยีสำคัญในการผลิตอาหารแห่งอนาคต

นาโนเทคโนโลยี

การปรับปรุงเนื้อสัมผัส รสชาติ และคุณค่าทางโภชนาการของอาหาร รวมถึงพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ยืดอายุการเก็บรักษาอาหาร

ระบบ Cold Chain

เซ็นเซอร์ IoT ใช้ในการติดตามอุณหภูมิ ความชื้น และปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพอาหารตลอดห่วงโซ่อุปทาน

หุ่นยนต์แปรรูปอาหาร

หุ่นยนต์ถูกนำมาใช้ในโรงงานแปรรูปอาหารเพื่อทำงานอัตโนมัติ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความสม่ำเสมอ และลดความเสี่ยงในการปนเปื้อน

ปัญญาประดิษฐ์

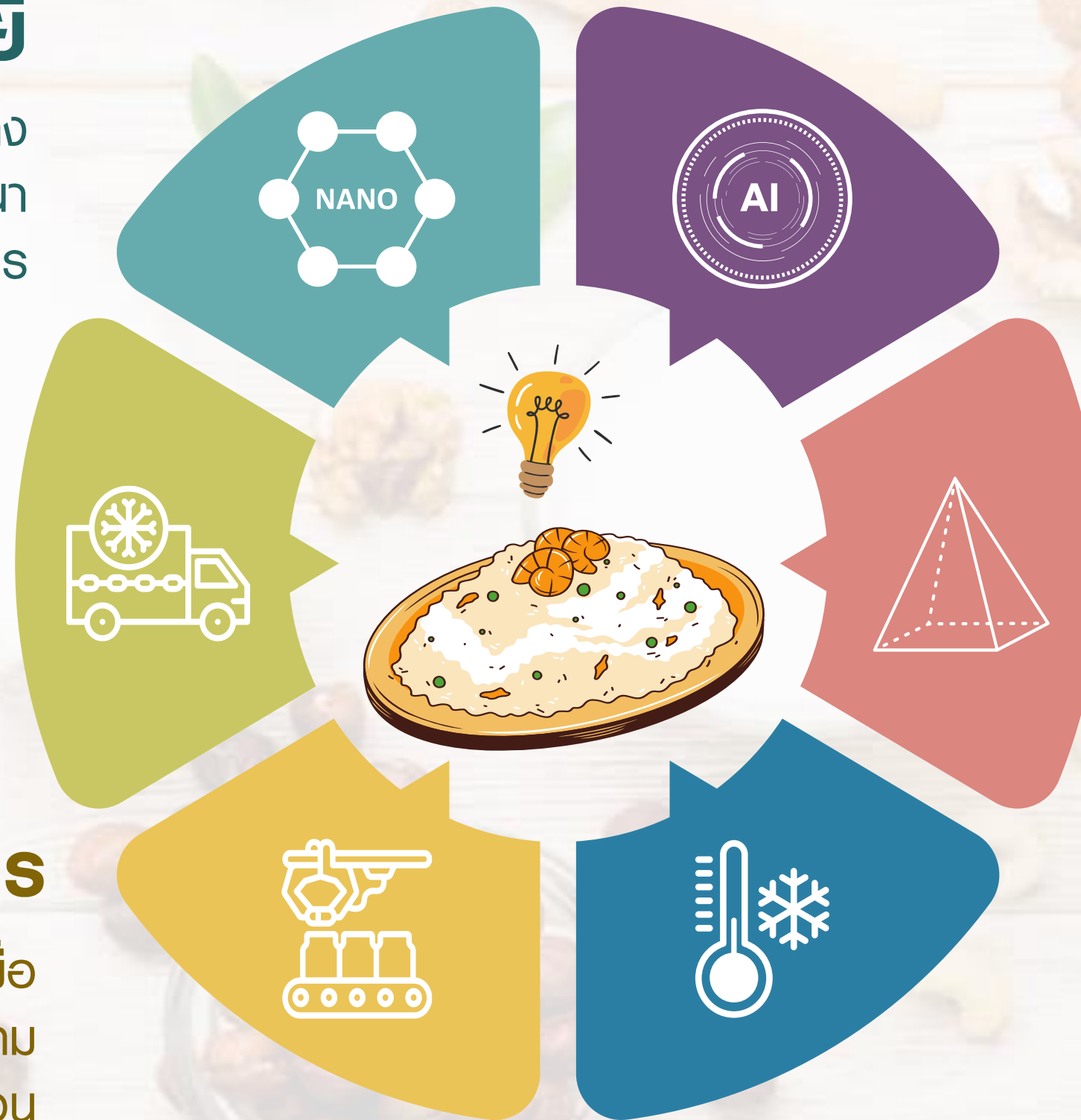
ใช้ AI ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ปรับปรุงสูตรอาหาร และเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต

การพิมพ์อาหาร 3 มิติ

เทคโนโลยีนี้ช่วยสร้างอาหารที่มีรูปร่างซับซ้อน สามารถปรับแต่งส่วนผสมและสารอาหารตามความต้องการเฉพาะบุคคล

เทคโนโลยี Freeze-Drying

ช่วยยืดอายุการเก็บรักษาอาหารโดยไม่สูญเสียคุณค่าทางโภชนาการและรสชาติ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ

ปัจจัยบวก

การเติบโตของตลาดอาหารเพื่อสุขภาพ

ผู้บริโภคใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ทำให้ตลาดอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารฟังก์ชันนัลเติบโต เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ตอบสนองความต้องการ

นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปอาหาร ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต รวมถึงสร้างโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและมีความปลอดภัยมากขึ้น

การขยายตัวของตลาดส่งออก

การเปิดเสรีทางการค้าและเศรษฐกิจที่เติบโตในประเทศ กำลังพัฒนาช่วยเพิ่มโอกาสขยายตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะอาหารแปรรูปและอาหารพร้อมรับประทาน

ปัจจัยลบ

ความผันผวนของราคาวัตถุดิบ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ส่งผลให้ราคาวัตถุดิบผันผวน กระทบต้นทุนการผลิต ผู้ประกอบการจึงต้องมีกลยุทธ์บริหารความเสี่ยงด้านวัตถุดิบ

การแข่งขันที่รุนแรงขึ้น

การแข่งขันสูงขึ้นจากผู้ประกอบการใหม่และผลิตภัณฑ์คล้ายกัน ทำให้ผู้ประกอบการต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง และลงทุนสร้างแบรนด์เพื่อสร้างความแตกต่าง

ข้อจำกัดด้านกฎระเบียบ

กฎระเบียบด้านความปลอดภัยอาหารที่เข้มงวดขึ้นอาจเพิ่มต้นทุนผู้ประกอบการจากการปรับปรุงกระบวนการผลิต การบรรจุภัณฑ์ และการขอรับรองมาตรฐาน

แนวโน้มธุรกิจ

01

อาหารเพื่อสุขภาพ: ผู้บริโภคเน้นอาหารที่ส่งเสริมสุขภาพ เสริมภูมิคุ้มกัน และปรับแต่งตามความต้องการส่วนบุคคล

02

ความยั่งยืน: การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้บรรจุภัณฑ์ย่อยสลายได้ และลดขยะอาหาร

03

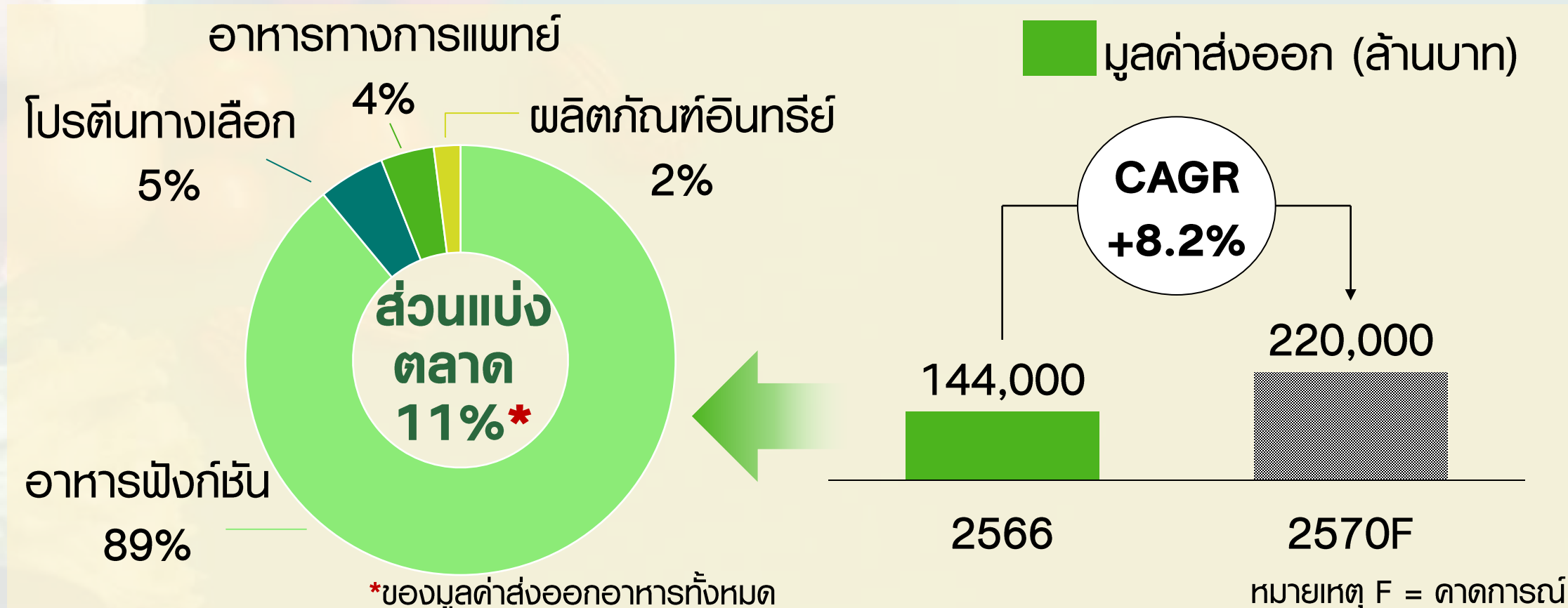
นวัตกรรมและเทคโนโลยี: การใช้ AI, IoT และเทคโนโลยีชีวภาพในการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ และควบคุมคุณภาพ

04

โปรตีนทางเลือก: การพัฒนาโปรตีนจากพืช เนื้อสัตว์เพาะเลี้ยง และแมลง เพื่อตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตของไทยในปี 2566 มีมูลค่าการส่งออกกว่า 144,000 ล้านบาท โดยอาหารเพื่อสุขภาพหรืออาหารฟังก์ชันคิดเป็น 89% ของมูลค่าทั้งหมด และคาดว่าจะภายในปี 2570 มูลค่าการส่งออกจะเพิ่มขึ้นเป็น 220,000 ล้านบาท ซึ่งภาครัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ผ่านการส่งเสริมการวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยี การบ่มเพาะสตาร์ทอัพ และการสร้างมาตรฐานความปลอดภัย รวมถึงผลักดัน Future Food เป็น Soft Power เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก

ปัจจัยบวกสำคัญ ได้แก่ นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ ความพร้อมในด้านวัตถุดิบ และกระแสรักสุขภาพของผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมยังคงมีปัจจัยลบ เช่น ต้นทุนการผลิตที่สูง การแข่งขันจากต่างประเทศ และความท้าทายในการพัฒนารสชาติและราคาของผลิตภัณฑ์โปรตีนทางเลือกให้ตอบโจทย์ตลาดมากขึ้น

Thank You

LH BANK

「BUSINESS RESEARCH」

Disclaimer

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. รณพล ศรีัญพนงค์

ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ณัฐชาติ วิรุฬห์อัสว

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

เชี่ยวชาญ ศรีชัยยา

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วัชรพันธ์ นิยม

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ศรีอำไพ อังคกิตต

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

รัทนล ศรีทองเต็ม

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วิสันดา ดิสระตติวัฒน์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ณวัชร หันสุเวช

นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)

ฉับไว

เข้าใจ

ตอบใจทงย

Scan Here

For More Articles

<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>